

KRITĒRIJI LATVIJAS DENDROLOĢISKO STĀDĪJUMU NOVĒRTĒŠANAI

Kritērijus izmanto dendroloģiskā stādījuma atbilstības aizsargājamā objekta – dabas pieminekļa "Aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi" statusa izvērtēšanai. Dendroloģisko stādījumu vērtē kā vienotu dendroloģisko un citu dabas vērtību, kā arī kultūrvēstures, kultūrainavas un sabiedrību izglītojošu kompleksu.

1. AUTENTISKUMA KRITĒRIJS

0 p. - Stādījumu sākotnējā koncepcija zudusi, saglabājušies atsevišķi koki vai krūmi, vai to nav, ceļu tīkls izzudis, ūdenstilpes (ja ir attiecināms) pilnībā aizaugušas.

1 p. - Stādījumu sākotnējā koncepcija gandrīz zudusi, saglabājušies atsevišķi, nelieli stādījumu fragmenti, ceļu tīkls saglabājies atsevišķu fragmentu veidā, ap 80% ūdenstilpju platības (ja ir attiecināms) aizaugusi.

2 p. - Stādījumu sākotnējais plānojums saglabājies lielāku fragmentu veidā. Zaudēta lielākā daļa skatu punktu. Lauces aizstādītas. Stādījumi sabiezināti. Sējeņi sasnieguši pieaugušu koku izmērus, ap 60% ūdenstilpju platības (ja ir attiecināms) aizaugusi.

3 p. - Stādījumu sākotnējais plānojums saglabāts daļēji, saglabājušies daļa skatu punktu, daļēji saglabāts ceļu tīkls. Daļēji saglabājušās lauces, to aizstādīšanas pakāpe vidēja, ap 40% ūdenstilpju platības (ja ir attiecināms) aizaugusi.

4 p. - Daļēji saglabājies sākotnējais plānojums (muižu parkiem daļēji viss komplekss). Skaidri iezīmējas koku un krūmu grupas. Daļēji saglabātas lauces, to aizstādīšanas pakāpe minimāla, maz sēkļaudžu vai nevietā stādītu koku un krūmu, daļēji saglabāts ceļu tīkls, ap 20% ūdenstilpju platības (ja ir attiecināms) aizaugusi.

5 p. - Pilnībā saglabājies vai atjaunots sākotnējais stādījumu plānojums (muižu parkiem viss komplekss), ir koku un krūmu grupas, saglabātas lauces un ceļu tīkls, ūdenstilpes (ja ir attiecināms) neaizaugušas.

Piezīme. Mežaparkiem un meža kultūrām vērtē apsaimniekošanas ceļa vai ceļu tīkla stāvokli.

2. DENDROLOĢISKĀ VĒRTĪGUMA KRITĒRIJS

2.1. Stādījumu taksonomiskais sastāvs. Introducēto taksonu (izņemot spontāni ieviesušās invazīvās sugas) skaits:

0 p.	1 p.	2 p.	3 p.	4 p.	5 p.
nav	≤ 20	≤ 50	≤ 80	≤ 100	> 100

2.2. Reģionālā unikalitāte (taksoni, kuri konkrētajā reģionā ir unikāli vai stādījumos maz sastopami):

- 0 p.** - Viss komplekss un atsevišķi taksoni neizceļas reģionālā mērogā.
1 p. - Komplekss neizceļas, bet ir 1-2 taksoni, kuri ir unikāli reģionālā mērogā.
2 p. - Komplekss neizceļas, bet ir 3-5 taksoni, kuri ir unikāli reģionālā mērogā.
3 p. - Komplekss neizceļas, bet ir 6-10 taksonu, kuri ir unikāli reģionālā mērogā.
4 p. - Vismaz 50 % kompleksa ir unikāla reģionālā mērogā.
5 p. - Vairāk kā 50% kompleksa ir unikāli reģionālā mērogā.

2.3. Stādījumu taksonomiskā sastāva verificācijas pakāpe:

- 1 p.** - Pēc morfoloģiskajām pazīmēm verificēti līdz 60% taksonu.
2 p. - Pēc morfoloģiskajām pazīmēm verificēti līdz 80% taksonu.
3 p. - Pēc morfoloģiskajām pazīmēm verificēti vairāk nekā 80% taksonu.

2.4. Dižkoki:

0 p.	1 p.	2 p.	3 p.	4 p.	5 p.
					
nav dižkoku	1-2 dižkoki	3-4 dižkoki	5-6 dižkoki	7-9 dižkoki	10 un vairāk dižkoku

2.5. Koku dimensiju proporcijas – izmēros lielu (no 50cm diametrā) koku īpatsvars:

0 p.	1 p.	2 p.	3 p.	4 p.	5 p.
nav	≤ 10%	≤ 20%	≤ 30%	≤ 40%	> 50%

2.6. Kokaugu vitalitāte (stādījumu vidējais vitalitātes rādītājs):

1 p.	2 p.	3 p.	4 p.	5 p.
ļoti vāja: 4,5 - 5	vāja: 3,5 - 4,49	vidēja: 2,5 - 3,49	labā: 1,5 - 2,49	teicama: 1 - 1,49

2.7. Savdabīgie koki (vairākstumbru koki, "vilkaču" koki, slavenu personību stādīti koki, memoriālie koki utt.):

0 p.	1 p.	2 p.	3 p.
nav	1 līdz 5	6 līdz 10	> 10

3. DENDROLOĢISKO STĀDĪJUMU BIOLOĢISKĀ VĒRTĪBA

(retās un aizsargājamās sugas un to dzīvotnes, piem., veci koki, dobumaini koki):

0 p. - nav.

1 p. - **1-2** retās un aizsargājamās sugas, potenciālas reto un aizsargājamo sugu dzīvotnes.

2 p. - **3-4** retās un aizsargājamās sugas, potenciālas reto un aizsargājamo sugu dzīvotnes.

3 p. - **5-6** retās un aizsargājamās sugas.

4 p. - **7-9** retās un aizsargājamās sugas.

5 p. - **10 un vairāk** reto un aizsargājamo sugu.

4. AINAVISKUMA KRITĒRIJS

0 p. - Ainaviskums zaudēts neatgriezeniski.

Iespējams atjaunot :

1 p. - Nepieciešama koku un krūmu stāva retināšana visā teritorijā vairāk kā 50 % no kopējās platības, jāveic lauču atjaunošana, ceļu tīkla atjaunošana, tiltiņu, solu u.c. pilnīga atjaunošana, stādījumos esošu ūdenstilpju apjomīga tīrīšana (ja ir attiecināms), atkritumu izvākšana, masveidīga invazīvo sugu apkarošana.

2 p. - Nepieciešama koku un krūmu stāva retināšana mazāk kā 50% no kopējās platības, jāveic daļēja lauču un ceļa tīkla atjaunošana, jāatjauno daļa solu un galdu un tiltiņu, ūdenstilpju daļēja tīrīšana (ja ir attiecināms), atkritumu izvākšana, nelielu grupu invazīvo sugu apkarošana.

3 p. - Nepieciešama atsevišķu nevietā ieaugušu vai stādītu koku izvākšana, krūmu stāva retināšana nelielā apjomā, ceļa tīkla atjaunošana nelielā apjomā, ūdenstilpju tīrīšana minimāla (ja ir attiecināms), nelieli ieguldījumi galdu, solu, tiltiņu atjaunošanā, atkritumu izvākšana nelielā apjomā, invazīvo sugu iznīcināšana nelielā apjomā, tās viegli iznīcināmas.

4 p. - Atsevišķu nevietā ieaugušu vai stādītu koku un dažu to grupu izvākšana, krūmu stāva retināšana nelielā apjomā, ceļa tīkla sakārtošana minimāla, ūdenstilpju tīrīšana minimāla (ja ir attiecināms), nelielu grupu vai atsevišķu invazīvo sugu augu iznīcināšana.

5 p. - Ainaviskums saglabāts pilnībā (koku un krūmu grupas, saglabāti koku apakšējie zari, ir atbilstošs ceļu tīkls).

5. PUBLISKĀS PIEEJAMĪBAS KRITĒRIJS

0 p. - Nav publiski pieejams.

1 p. - Publiski pieejams bez maksas un bez infrastruktūras.

2 p. - Publiski pieejams par maksu ar infrastruktūru vai publiski pieejams bez maksas ar vāji attīstītu infrastruktūru.

3 p. - Publiski pieejams bez maksas, ar labi attīstītu infrastruktūru.

6. INFORMATĪVAIS KRITĒRIJS

(stendi, etiķetes, kartes u.c. par dendroloģiskā stādījuma vērtībām)

0 p. - Nav informatīvā materiāla.

1 p. - Pārstāvēta daļa informatīvā materiāla pozīciju vai arī informācija ir novecojusi vai neatbilstoša.

2 p. - Informatīvā materiāla pozīcijas ir pārstāvētas daļēji vai tikai daļai teritorijas, ir labā stāvoklī.

3 p. - Informatīvais materiāls ir, tas atbilst priekšstatam par kvalitatīvu informatīvu materiālu.

KOPĒJĀ NOVĒRTĒJUMA SKALA:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	Kopā:
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

legūto punktu skaits:

<25

Stādījumi vērtējami kā **vietējas nozīmes aizsargājams dabas objekts** vai kā dabas objekts **bez aizsardzības statusa**.

≥25

Stādījumi vērtējami kā atbilstoši aizsargājamā objekta – **dabas piemineklis "Aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi"** statusam.

Piezīmes:

